

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2020

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ : 4

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΑΛΚΟΟΛ ΚΑΙ ΕΦΗΒΕΙΑ

Η κατανάλωση αλκοόλ σε πρώιμη ηλικία είναι ένα ανησυχητικό **γνώρισμα** των σχετικά πρόσφατων χρόνων, που αφορά σε ένα μεγάλο βαθμό τις χώρες του Δυτικού κόσμου καθώς επίσης και τη χώρα μας. Δεν είναι βέβαια πρωτοφανές το γεγονός ότι πολλοί έφηβοι δοκιμάζουν **περιστασιακά** διάφορες ουσίες - συμπεριλαμβανομένου και του αλκοόλ - αλλά σε πολλές περιπτώσεις η χρήση είναι μόνο περιστασιακή και προσωρινή, σταματά δηλαδή μετά από κάποιο σύντομο χρονικό διάστημα. Σε κάποιες άλλες (και δυστυχώς ολοένα και περισσότερες) περιπτώσεις, δεν παρατηρείται περιστασιακή χρήση αλλά κατάχρηση αλκοόλ και συχνά η συστηματική κατάχρηση οδηγεί σε εξάρτηση.

Πολλοί ερευνητές τονίζουν ότι το πρόβλημα της χρήσης αλκοόλ συνδέεται με τη γενικότερη «αναταραχή» της συμπεριφοράς κατά την εφηβεία. Σημειώνουν ότι «πρόκειται για τη γνώριμη σε όλους περίοδο της ζωής με χαρακτηριστικά όπως ο **υπέρμετρος** αυθορμητισμός, η έλλειψη συγκαταβατικότητας-συμβιβασμού με τα κοινωνικά δεδομένα αλλά και η διάθεση απόκτησης εμπειριών σχετικών με τις αισθήσεις.» Επιπλέον, ορισμένοι μελετητές αναφέρουν ότι τα προβαλλόμενα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης πρότυπα σχετικά με τη χρήση αλκοόλ στην εφηβεία συμβάλλουν στην **έξαρση** του φαινομένου.

Ωστόσο, όλοι οι ερευνητές κάνουν ιδιαίτερη **μνεία** στην ευθύνη των γονιών. Οι γονείς που πίνουν οι ίδιοι ή που αντιμετωπίζουν ευνοϊκά ή απλά επιτρέπουν την κατανάλωση ποτού μπορεί να επιδρούν στην αρχική δοκιμή αλκοόλ ή στη μακροχρόνια χρήση του από τα παιδιά τους. Εκείνα τα παιδιά που έχουν ενημερωθεί σωστά ή προειδοποιηθεί για τα αποτελέσματα της χρήσης αλκοόλ από τους γονείς τους (ή και από το σχολείο), καθώς και τα παιδιά που έχουν μια στενότερη σχέση με τους γονείς, είναι λιγότερο πιθανό να ξεκινήσουν να πίνουν. Αντίθετα, η **έλλειψη** συμπαράστασης, ελέγχου και επικοινωνίας από την πλευρά των γονέων είναι άμεσα συνδεδεμένη τόσο με τη συχνότητα όσο και με την ποσότητα της κατανάλωσης ποτού. Επιπλέον, η σκληρή, ασταθής ή αντιφατική επιβολή πειθαρχίας ή η απόρριψη και η απομάκρυνση των γονιών από τα παιδιά μπορεί να **επιφέρει** σε αυτά προβλήματα αλκοολισμού.

Πόσο πρέπει να μας απασχολήσει το φαινόμενο της κατάχρησης ή απλά της χρήσης αλκοόλ στη διάρκεια της εφηβείας; Πόση έκταση έχει λάβει η κατανάλωση αλκοόλ σε νεαρές ηλικίες; Η αλήθεια είναι σοκαριστική! Οι ερευνητές καταλήγουν στο ότι το αλκοόλ είναι η ουσία που χρησιμοποιείται περισσότερο από τους εφήβους. Στην Ευρώπη και την Αμερική, ο μέσος όρος ηλικίας κατά την οποία τα αγόρια δοκιμάζουν αλκοόλ είναι τα 11 έτη ενώ τα κορίτσια τα 13 έτη. Μέχρι τα 14 χρόνια τους, συνολικά το 41% των παιδιών συνολικά έχει δοκιμάσει τουλάχιστον ένα ποτό. **Εκτιμάται**, μάλιστα, ότι πάνω από 3 εκατομμύρια έφηβοι είναι ήδη αλκοολικοί.

Η ψυχολόγος Candice Odgers του πανεπιστημίου της Καλιφόρνια, ψάχνοντας τα πιθανά αποτελέσματα της πρόωρης (δηλαδή, πριν από την ηλικία των 15 ετών) χρήσης αλκοόλ στην κατάσταση της υγείας κατά την ενήλικη ζωή, παρουσίασε μια μακροχρόνια έρευνα πάνω σε 1000 παιδιά, τα οποία παρακολουθούσε για περίπου 30 χρόνια. Τα ευρήματα της έρευνάς της **επικεντρώνονταν** στο γεγονός ότι οι έφηβοι που εκτίθενται σε χρήση αλκοόλ (και άλλων ουσιών) πριν από τα 15 τους χρόνια, αυξάνουν 3 φορές την πιθανότητα να εξαρτηθούν από τις ουσίες αυτές, να μολυνθούν από σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, να εγκαταλείψουν τις σπουδές τους, να εμπλακούν σε τροχαία ατυχήματα και να διαπράξουν αξιόποινες πράξεις σε σχέση με εκείνους που δοκίμασαν το πρώτο τους ποτό στα 21. Επιπλέον, οι πιθανότητες ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης σε κορίτσια στην εφηβεία που κάνουν τακτική χρήση αλκοόλ και ναρκωτικών πριν από τα 15 τους χρόνια αυξάνονται **κατακόρυφα**.

(άρθρο από τον ημερήσιο τύπο, διασκευή)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Ποιοι παράγοντες, σύμφωνα με το κείμενο, οδηγούν τους νέους στη χρήση αλκοόλ; Να απαντήσετε σε μια παράγραφο 70 λέξεων.

15 ΜΟΝΑΔΕΣ

B1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη, σύμφωνα πάντα με το κείμενο.

- α)** Στις περισσότερες περιπτώσεις η χρήση αλκοόλ είναι περιστασιακή.
- β)** Η περιστασιακή κατάχρηση αλκοόλ οδηγεί σε εξάρτηση.
- γ)** Τα βασικά χαρακτηριστικά της εφηβείας συνδέονται με τη χρήση αλκοόλ.
- δ)** Η ευθύνη των γονιών στην έξαρση του αλκοολισμού στην εφηβεία τονίζεται από ορισμένους ερευνητές.
- ε)** Η πλειοψηφία των παιδιών στην Ευρώπη και την Αμερική δεν έχει δοκιμάσει ούτε ένα ποτό μέχρι τα 14 τους χρόνια.

10 ΜΟΝΑΔΕΣ

B2. Να εντοπίσετε δύο διαφορετικούς τρόπους ανάπτυξης της 3^{ης} παραγράφου, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας.

5 ΜΟΝΑΔΕΣ

B3. Η τέταρτη παράγραφος ξεκινά με τη διατύπωση δύο ερωτημάτων. Να δικαιολογήσετε τη χρήση τους από τον αρθρογράφο.

5 ΜΟΝΑΔΕΣ

B4. α) Για κάθε λέξη τυπωμένη με έντονη γραφή να δώσετε μια συνώνυμη, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία τους στο κείμενο.

10 ΜΟΝΑΔΕΣ

β) Για κάθε υπογραμμισμένη λέξη να δώσετε ένα αντώνυμο, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία τους στο κείμενο.

5 ΜΟΝΑΔΕΣ

γ) κατάχρηση, περίοδο, έλλειψη, μακροχρόνια, αξιόποινες, : Χρησιμοποιώντας το β' συνθετικό των παραπάνω λέξεων ως α' συνθετικό, να σχηματίσετε ένα νέο σύνθετο ουσιαστικό.

5 ΜΟΝΑΔΕΣ

B5. Στις παρακάτω περιόδους να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική ή παθητική) και να τη μεταφέρετε στην αντίθετή της:

- Τα παιδιά έχουν ενημερωθεί σωστά ή προειδοποιηθεί για τα αποτελέσματα της χρήσης αλκοόλ από τους γονείς τους.
- Η ψυχολόγος παρουσίασε μια μακροχρόνια έρευνα πάνω σε 1000 παιδιά.

5 ΜΟΝΑΔΕΣ

Γ. Το σχολείο σας διοργανώνει εκδήλωση με θέμα «Αλκοόλ και εφηβεία». Να συνθέσετε μια ομιλία, στην οποία θα αναλύετε τους λόγους που οδηγούν τους νέους στη χρήση αλκοόλ και τις πιθανές συνέπειες αυτή η επιλογή για τους εφήβους (250-300 λέξεις)

40 ΜΟΝΑΔΕΣ

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!